

NAPLO

Oradea 1937 csütörtök, február 18

Alapította: FEHÉR DEZSŐ (1898-1935)

XL. évfolyam 40. szám

Dr. KERTÉSZ REZSŐ

Oradeai ügyvéd, ki visszatért Moszkvából, a satumari rendőrség fogdájában

Vallomása szerint összeül közésbe került a kommunista párttal s kiutasították Oroszországból

Oradea, február 17.

Satumarei tudósítónk azt a rendkívül érdekes hírt közli, hogy dr. Kertész Rezső volt oradeai ügyvéd a tarna-marei rendőrség letartóztatottja.

Tegnapelőtt délután Tarna-Maren y igen jólöltözött, de rendkívül izgatottan viselkedő férfi várakozott a satumarei autóbuszra. Ez a férfi dr. Kertész Rezső volt, akit a csehszlovák-mán határ átlépése pillanatától kezdve már szemmel tartott a rendőrség.

A leigazoltatás alkalmával azonnal megállapítást nyert, hogy a letartóztatott egyen dr. Kertész Rezső volt oradeai ügyvéddel azonos, aki tudvaleg élénk részt vett a szélsőbaloldali munkásmozgalmában.

A tarna-marei csendőrség a letartóztatás után nyomban átkísérte dr. Kertész Rezsőt a satumarei szigúrához, ahol megkezdették kihallgatását.

Kertész vallomása

Dr. Kertész kihallgatása alkalmával a következőket vallotta:

— 1890-ben születtem a Magyarországhoz tartozó Bihormegye egyik községében Oradeán tanultam és ott tettem le az érettségi vizsgát. Ezután eljuthi egyetem jogi fakultására iratkoztam be, majd 1927-ben ugyancsak eljuthi elnyertem a jogi doktorátust. Oradeán telepedtem le, mint kezdő ügyvéd és ott a Saguna ucca 2 szám alatt nyitottam meg az ügyvédi irodámat. Nem sokkal később megházasodtam. Feleségem Kovács Erzsébet, Kovács állatorvos leánya volt. Mindketten szimpatizáltak a baloldali mozgalmakkal, melyben azonban aktív részt nem vettünk. Mégis emiatt rengeteg kellemetlenségben volt részünk. Sokféle gyanúsítást és zaklatást szenvedve, 1928-ban pénzre tettünk minden vagyonunkat és felutaztunk Bécsbe, ahol a szovjetországi „Inturist” című orosz utazási irodától 1000 schilling kaspénzt és két darab Moszkváig érvényes utazási jegyet kaptak.

— Feleségemmel együtt tehát Oroszországba mentünk, ahol elsősorban is lagyarszagról menekült öcsémnek elkereséséhez láttunk. Öcsém ugyanis magyarországi vörös összeomlásán kénytelen volt Oroszországba menekülni. Kutatásunk eredménnyel ért, amennyiben Moszkva mellett, egy fürésztelepen megtaláltam öcsémet, aki annak a fürésztelepnek vezetője volt. Vikerült számomra is elhelyezkedést alálunk, ugyanannak a fürésztelepnek egyik fiókjánál kaptam állást, míg feleségem a külföldi propaganda hivatal egyik osztályánál, mint gépirónó nyert elhelyezést. Kettőnk fizetése havi egy szállodai szoba és 350 rubel volt.

Miért jött haza Kertész?

Kertész doktor további előadása

szerint

összeülközésbe került a kommunistapárt bizonyos szerveivel, melynek következtében feleségével együtt kiutasították volna Oroszország területéről.

A satumarei rendőrség egyelőre nem

ad hitelt Kertész Rezső szavainak, miután megmozgása alkalmával állítólag több titkos feljegyzést és orosznyelvű utasítást találtak nála. A satumarei rendőrség gyanúja szerint dr. Kertész Rezső előadása csupán mese és csak forma akar lenni a lényeg elleplezésére, hogy kommunista propa-

A HABSBURGOK

Jának gondolatát francia politikai körök nem ellenzik nagyon

„Az osztrák kormány nem mond le, ellenben a kancellár nősül”

Páris, február 17.

A párisi osztrák követség hivatalos közleményt adott ki, amely az angol lapokban elterjedt sajtóhírekre vonatkozik. E hírek szerint arról volna szó, hogy a restaurációs kérdés kormányválságot idézett volna elő Ausztriában és a kormány átalakítás előtt áll.

A hivatalos cáfolat utal arra, hogy e hír nem felel meg a valóságnak.

Schuschnigg nem mond le, mindössze arról lenne esély szó, hogy az osztrák kancellár esély meg nősül.

Akár megteszi ezt az osztrák kancellár, akár nem, ez a kérdés teljesen magánjellegű és semmiféle vonatkozásban sincsen a politikai helyzettel, sem azzal, hogy az osztrák kancellár lemond.

Franciaország nem ellenzi mereven a restaurációt

Róma, február 17. — Itteni diplomáciai körökben nagy figyelmet kelt az a Párisból származó hír, amely arról számol be, hogy a francia kormány Schuschnigg legutóbbi beszédét rokon-szenvvel fogadta. Általában feltűnt, hogy a francia kormány szócsövei nem ellenzik a restaurációs kérdést, illetve utalnak arra, hogy a francia kormány a kérdéssel szemben nem tanúsít ma olyan merev magatartást, mint a múltban. Római politikai körökben ezt azzal magyarázzák, hogy Franciaország kész e kérdésben bizonyos engedményeket tenni Ausztriának, ha ezzel megzavarhatja Róma és Berlin viszonyát, amely viszony főtgényében jelenlős szerepe van Bécsnek.

Az olasz felfogás szerint francia politikai körökben számolnak azzal, hogy amennyiben sikerülni fog őket verni Olaszország és Németország közé, úgy ebben az esetben a német-olasz kölcsönös akció a spanyol polgárháborút illetőleg lényegesen veszít erejéből.

Egy másik Rómából származó jelentés arról számol be, hogy Schuschnigg római látogatásra készül s ez alkalommal a Habsburg ház restauráció kér-

dés kerülne napirendre.

Bécs cáfolja még a házasság híreit is

Budapest, február 17. Az Esti Lapok bécsi munkatársa a kormány átalakításának kérdésével, valamint Schuching

házasságával kapcsolatban illetékes helyen azt a felvilágosítást kapta, hogy egy szó sem igaz sem az egyik, sem a másik hírből. Bár a kancellár fiatal kora nem zárja ki újra való nősülésének lehetőségét, erről egyelőre nincsen semmi szó.

Aláírták az új olasz-román kereskedelmi egyezményt

BUCURESTI, február 17. — Lugojanu, Románia olaszországi követe szombaton aláírta az új román-olasz kereskedelmi egyezményt és egy pótegyezményt az 1936 július 25-iki előtti hátralékos összegek kifizetésére. Az egyezmény kölcsönösen kontingenseket állapít meg az árubehozatalra.

Utolsó percben

CABALLERO ellen merényletet követtek el

PÁRIS, február 17. Madrid közelében heves légi harc volt, amelyben 50 repülőgép vett részt. A kormánygépek lelőttek 4 felkelőgépet. Largo Caballero ellen merényletet kíséreltek meg. Caballero állapota sem súlyos. A valenciai kormány titkolni akarja a merénylet híreit és azt jelenti, hogy Caballero a lövészárkok felülvizsgálása alkalmával érte ellenséges golyó.

Gyár-fás Elemér a rokkantakért. A szenátusban a hadiözvegyek, árvák és rokkantak gondnoki intézményére vonatkozó törvény tárgyalásánál Gyár-fás Elemér követelte, hogy azok a rokkantak, akik illetményeket még nem kaptak meg, a jövő költségvetési évben kapják meg kiegészített nyugdíjaikat.

Baia-Mare alpolgármestere a Tábla előtt. Az oradeai Tábla ma tárgyalta Juga Augustin volt baia-marei alpolgármester perét, akit megvesztegetéssel és visszaéléssel vádoltak s a satumarei törvényszék két és félévi fogházra ítélte. A per másik vád-

lottja Kónya miniszteri tanácsos volt. A per lapzártakor folyik.

Róma és a Habsburgok. Lapunk más helyén megírjuk, hogy Franciaország nem ellenzi már oly mereven a Habsburg restaurációt. Római jelentés szerint Olaszország szintén engedékeny és a restaurációt osztrák belügynek tekinti.

Az athéni értekezlet. Az athéni Balkán értekezleten Stojadinovics jugoszláv miniszterelnök a jugoszláv-bolgár barátságot ismertette, Rüdí Arras török külügyminiszter pedig olaszországi tárgyalásairól számolt be

- Legnagyobb tubus
- Legjobb minőség
- Legalacsonyabb ár

Perlodoni

26 éves férj

70 éves feleség

Egy éktelen és képtelen házasság Pest szenterzsébeten

Budapest, február 17.

Pestszenterzsébeten a hetven éves Skoda Rozália szombaton délelőtt házasságot kötött Molnár Kálmán huszonkétéves asztalos segéddel. Futótűzként terjedt el Pestszenterzsébeten a párját ritkító írgy, egymásnak adják a szomszédok a közeli, távoli ismerősök a fiatal pár. Albert-ucca 14. szám alatti portáján.

— Tessék nézni, ez ő. Ez az én Kálmánkám, — mutatja Molnárné szeretettel huszonhatesztendős urának kisbajszos deli arcát.

Ő már az én negyedik párom. Az első uramat is, a másodikat is tíz évi házasság után tette koporsóba a hep-tika. A harmadikkal, a drága emlékü Almádi Jánosommal tizenhét évig éltem boldogan. Ő is asztalos volt, mint a Kálmán. A Beszkárt műhelyében dolgozott. Ő szerezte nekem ezt a kis házamat, kertemet, Szegény Jánosomat a rák vitte el öt évvel szelött.

— Hogy ismerkedett meg a negyedik urával?

— Tetszik tudni az úgy volt, — mondja a korát meghazudtolóan lelkesen a menyecske, — hogy az uram halála előtt egy évvel hozta el hozzánk bérlnék Kálmánt. Mind a ketten igen megkedveltük a fiút és már azon is gondolkodtunk, hogy örökre fogadjuk. De ezt nem lehetett, mert Kálmán anyja csehországi születésű és így nem tudtuk az iratokat beszerezni. Mikor szegény harmadik uramat eltemettem, azt mondta a Kálmán, hogy ő tölem nem megy el. Apját, anyját már rég elvesztette és nálam igazi otthonra talált. Rájöttünk, hogy megszerettük egymást. Szépén gondozom, ápolom, gondja semmire sincsen. Anyja helyett anyja vagyok. Amióta itt lakik, ki nem maradt, nem kocsmázik. Nem futkosott a lányok után, a munkájának élt és él ezután is. Mikor megtért, azt mondta, hogy elveszlek mert tudom, hogy jó, szép életem lesz melletted. Takarékos vagy, veled együtt a gondosságod mellett még mester lehetek.

A benemavalkozási egyezmény

Mint tegnap jelentettük, Franciaország erőfeszítésére a spanyol polgárháborúval kapcsolatban végül létrejött a hatalmak között a benemavalkozási megállapodás. Ez a megállapodás azonban már nem alkalmas arra, hogy örömet és megnyugvást okozzon az európai közvéleményben, mert az elmúlt hónapok után amelyeknek során az összeurópai nagyhatalmak tisztálaltan és becslelen szerepet játszottak a spanyol öldöklésben, a főmegek már kiábrándultak és megcsömörlöttek. A hangulatot hűen fejezi ki a Daily Herald vezércikke, amelyből a következő sorokat idézzük:

„Végül két hónapig tartó diplomáciai tárgyalások és viták után benemavalkozási bizottság megegyezett. Végre tehát megvan az eredmény, de ez már nem ébreszthet nagy lelkesedést. A tárgyalások két hónapja alatt Olaszország ezer és ezer önkéntessel öntötte el Spanyolországot, hogy így megsegitse a feleköt. Valószínűleg Mussolini azt hiszi, hogy már bele mehet a benemavalkozási egyezménybe, mert elég katonát küldött ahhoz Franconak, hogy a tábornok megnyerhesse a polgárháborút. Kétségtelen, hogy egy ilyen kalkuláció szerepet játszott az egyezmény megkötésének időpontjánál. Szombatig még, mikor az egyezmény életbe fog lépni Cadixban és Malagában bizonyára új szállítmányokat raknak partra.

Annak ellenére, hogy az egyezmény akkor jött csak létre amikor a világ már elvesztette reményességét és amikor az emberiség arcát előntötte a szegénypir, a megállapodás most is hasznos lehet még.

Elvégre a feleköt még távolról sem nyerték meg a háborút.

NAPIRENDEN

Él a Sátán!

Blazovich Jákó, a győrt bencések házfőnöke, cikket adott a budapesti »Az Est«-nek arról, hogy a Sátán, a keresztény »demonológia« Sántája élő valóság. Mi Blazovich fejtegetéseit a rovatban, amely minden korszerű eszmé-áramlatnak és gondolatnak helyet ad, csupán a kurlózunk kedvéért ismertetjük:

»Állítom és bizonyítom, hogy a Sátán van. A Sátán az egyének, a társadalomnak, a történelemnek szörnyű tényezője. Hatalma óriási erő s ennek az erőnek minduntalan nyomára találunk, ha figyeljük mai világunkat. A Sátán a világ félelmetes fejedelme, akinek léteben hinni kell. Nem lehet csak úgy mosolygással kiejteni szörnyű nevét. Én igaz-vegy az vagyok, aminek a szerzesi ruhám mutat és ennek tudatában nemcsak mint pap, de mint a már a ma életét, a ma emberét kutató, vizsgáló ember is állítom, hogy a Sátán valóság.

Blazovich aztán ezt igyekszik bizonyítani, hogy a Sátán műve a spanyol polgárháború is:

Én nagyon jól ismerem a spanyol viszonyokat, hiszen éveket töltöttem spanyol földön. Nagyon is figyelemmel kísérem tehát a mostani spanyol eseményeket. Vannak akik mosolyognak, amikor állítom, hogy ott is sántai erők dolgoznak. De hiába mosolyognak, ez a meggyőződés. Nem lehet fölénnyel átsiklani a Spanyolországban történteken. Nemcsak én, a pap, akiknek világnézete parancsolja a Sátánban való hitet, de Reinhold Schneider, a »Deutsche Allgemeine Zeitung« vezércikkírója, tehát egy újságíró is állítja,

— Éljek meg jó egészségben, boldogságban az aranylakodalmukat! — bucsuzunk a jó kívánsággal.

— Ki tudja, megérem-e én még azt! — mordja azt kis szomorúsággal a hetveréses menyecske, de a szeméi bizakodóan, reménykedően csillogtak.

Az 1938-asok sorozása: március 15. Az 1937-esek bevonulása: ápr. 15.

BUCURESTI, február 17. — A fővárosi lapok jelentései szerint a hadügyminisztérium rendeletére az 1938-as kontingens sorozása az év március elsejével veszi kezdetét. A vidéki sorozó zottságok a sorozások rendjének megállapítását illetőleg már le adták hivatalos hirdetményeiket a Monitorul Oficialban, amelyek megjelennek a sorozás pontos időpontjai. Bucurestiben falra szokos közlik a soralákerülőkkel a sorozások pontos időpontját. Az 1937-es kontingens április 15-vel kezdi bevonulását. A bevonulás minden fegyvernemre vonatkozik.

Crisana—Gloria CFR vasárnap

A kedvező időjárás egyszerre meghozta a futballrajongók bangulatát. Alig várják, hogy egy erősebb és jobb mérkőzésre kimehessenek. De maguknak a játékosoknak is szükségük van a nemzeti bajnokság megkezdése előtt, hogy kellő edző mérkőzéseket tartssanak.

A Crisana új vezetősége kihasználva a kedvező alkalmat, annak ellenére, hogy legjobb játékosai turán vannak, minden héten szerepelteti csapatát. Vasárnap immár harmadszor játszik ebben a hónapban a csapat és örömmel kell megállapítani, hogy az elmúlt két mérkőzés a satumareiak ellen, a csapat fejlődésére mutat, hisz Satumaren az Olimpia CFR ellen eldöntetlen kiharcolni, megér egy itthoni győzelemmel.

Vasárnap a Károly-pályán ismételt erő ellenfelel kell a csapatnak megküzdeni és pedig ezúttal az aradi Gloria CFR ellen játszanak az oradeaiak.

Vermouth-Vinigro

a legjobb étvágygerjesztő

A vasárnapi mérkőzés propaganda jellegű és igen olcsó helyarákat szorít meg, úgy hogy a közönség tömegesen vehessen részt.

Uj vezetőséget választ az Electrica tekeosztály. Az Electrica tekeosztály tegnap este ülést tartott. Az ülésen Mihoc Eftimiu elnök váratlanul bejelentette lemondását. A lemondás nagy meglepetést váltott ki, mert tudvalevő, hogy Mihoc személyéhez fűződik Oradea tekeosztályának nagyfokú fejlődése. A tekeosztály vezetését egyelőre ideiglenesen Costa vette át és a jövő heti választáson véglegesen döntenek az elnöki válság felől.

Megnyitottam

Jolii

nőikalapszalonom

Str. Gen. Moşoiu 3. alatti

Minden kalapvásár onak febr. 23-ig

egy kalapalkatást ingyen készítek

Nőikalapok 100 lejtő

Alakítást 30 lejtő készítek

ADLER GIZ

rá is gondolni mi lesz ennek a következménye. A háborús készülődés mögött ott látható a Sátán gonosz gyorgása.

Hogy rádöbbenjen az ember a világ félelmetes fejedelmének léte és az embernek védekezni ellene, elsősorban hinni kell léteben. Észre kell venni, hogy a világ minden sarkából a mindenki győzedelmeskedni akaró Sátán vigorog a ma társadalmára.

Dehogy is kereszténység az — amikor nem hisz a Sátánban és dehogyan lehet keresztény ember az, aki alig meri a sátán nélkül kijelenteni a Sátán nevét. Nem a középkori boszorkánypercek sirjuk vissza, de a Sátán nevét alig felve sutogó, emlegető keresztények nem az eseményünk.

Az első abesszin vlc

A »Giornale d'Italia«-ból vesszük az alábbi humort:

»A ravasz ügynök csodaszereket hálal Abesszinla rengetegeiben. A helyen maga köré gyűjti a falu lakosságát és szónokolni kezd:

— Nézzetek rám emberek! Ennyi csodaszereket köszönhetem, hogy én 260 éves vagyok, de még mindig fiatalnak és egészségesnek érzem magamat!

A négerok odavannak az ámulással. Az egyik mégis kételkedni kezd, odafordul az ügynök segédjéhez:

— Csakugyan ilyen idős már a gazdád?

— Egész pontosan nem tudom megmondani — feleli a segéd — mert csak 120 éve vagyok vele.

ILMAY ÁRPÁD:

Mágnés

trafikban, ahol beszerzem naponta a
reklámszükségleteket, — két csomag Na-
vale-t, — a pulton mintatűr mágnesek
ernek. Mágnes patkók. Prosak, zöldék,
gák. Furcsa jószágok. Eszembe jut hir-
en, hogy gyermekkorunkban sokat ját-
tunk ilyen mágnespatkókkal. Vasszege-
szedünk fel vele asztalról. Búsésked-
ve. Játsoztunk vele.

— Ujfajta játék? — Kérdezem u tra-
fiktól.

— A...dehogy, — rázza a fejét. —
n játék.

— Mégis, micsoda?

— Nem tetszik tudni? Ezzel a mágnes-
kóval például azt próbálják ki, hogy az
százlelesek közül melyik a hamis és me-
a jó?

A trafikos minden magyarázat helyett
szed a kasszából egy darab új száz-
leest és leteszi a pultra. Aztán kezébe veszi
egyik mintatűr mágnespatkót és mint
modern zsonglőr, aki valamit rendkívüli
találványra készül, a mágnespatkót hozzá-
nti az új százleleshez, amely hirtelen oda-
pad fényes, villogó testével a mágneshez.

A trafikos arca diadalmasan felragyog:
— Hát kell ehez bővebb magyarázat?

Az új százleles, amelyet most a mágnes
agához rántott: jó. Garantáltan jó. Ha
nem lenne jó, akkor a mágnes nem húzná
agához. Például most ide teszek egy két-
leest. Tetszik látni, ezzel szembelen a mág-
nes egészen közömbös. Szóval, most nem
hat majd olyan könnyen becsapni az em-
ereket. A mágnes mindent kimutat. Az
százleles anyaga javarészt acélötvözet,
mely reagál a mágnesre. Abban az eset-
en, ha a százleles anyaga nem acél, ha-
em valami más hamisítvány, úgy a mág-
es nem rántja magához.

— És talán a pénzverde hozza forga-
omba ezeket a mágneseket? Minden száz-
leleshez egy mágnes? Nem?

— Nem kérem. Egy bucuresti ur hagyta
álam bizományba, Darabja tíz lei. A
őbbi városokban már rengeteg fogyott be-
le. Egész csinos kis jószág minden da-
rab. Elfér könnyen a mellényzsebben...

Kezembe veszem ezt a mágnesi. Minden
táncos mellett és primitívsege ha-
almas szimbólum. Talán az alantassá-
gunk mérhetetlen szimbóluma. Ahogyan
minden alantas szándékunk szimbóluma
volt az a mellényzseb reszelő és márvány-
darab, amin lepengettük a régi százlelese-
ket, vagy felsértettük a testét, vajjon a felső
csillogó fényesség alatt nincs-e közönséges
réz?

Jelentéktelen kis acélpatkó. Magához
kapja a másik acéldarabot, aminek értéke
van, amin meg lehet valamit venni, ami
kenyér, hus, cipő, ruha, házbér, gondtalan
élet. Akkor, ha van. Ha sok van. Ha na-
gyon, de nagyon sok van. Az a másik
acéldarab pedig, az a meghajlított, aminek
elektronjai olyan törvényszerűségek szerint
rendeződnek el egymás mellett, hogy ki-
hozza sodrából a másik acéldarabot, nem
ér többet, mint tíz lei. A becsületünk fok-
mérője. Az én becsületem fokmérője. A Te
becsületed fokmérője. Az Ő becsülete fok-
mérője.

Fokmérő arról, hogy mindent hamisítunk.
Nem élhetünk hamisítás nélkül. Pfüj, mi-
lyen lecsuszás a gyermeki játéktól az ellen-
próbákig. Szégyenteljes lecsuszás. Mindent
hamisítunk. Erre a hamisításra állítjuk be
az egész életünket. A jövőnk. A holna-

pot. A holnapután. A szerelmünket, a
csókjainkat. Azt hiszem, ha valahonnan az
ürből most leögná egy hatalmas mágnes-
patkó, hogy próbát tegyen értékünkkel ille-
tőleg, undorodva lökne bennünket földre,
mint ez a kis mágnes a hamis százleleste.

Hölgyeim és Uraim, Polgárok, Pórok és
Üccaseprők, ügyeljete arra, hogy mi kerül
a markotokba. Ronda dolog ez az egész
ügy. Ez a nagy próba. Ez a vacak kis
mágnes, ami tíz leért kerül forgalomba.
Nem furcsa? Vannak emberek, akik az el-
szántságukon ugyanannyit profitálnak, mint
más a tündöklőben aláváló becsületelességgel.
Mert ilyen is van. Mindent meg lehet tudni
egy pillanat alatt. Egy pillanat alatt kide-
rül, hogy a százleles nem jó. Fals, hamis,
Beakarnak csapni vele.

REUMÁT. HÜLEST.
NEURALGIKUS FAJDALMAKAT
meg ha **KRÖNIKUSAK**
el meggyógyítja a

Pedig akár így, vagy akár úgy, egyszer
ugy is be fognak csapni vele. Acélötvözet? Lesz Acélötvözet. Pontosan olyan, amilyen az eredeti. És akkor már a mágnes, ez a gyanakvó acéldarab sem fog érní semmit.

Kinek van végeredményben igazja? Van Zaantennek. Dobjunk el minden kultu-
rát, amely úgy sem ér már egy fabatkát. Ugorjunk vissza fejest az őslermészembe, ahol nincs pénz, nincs mágnes, nincs pa-

ragrafus, nincs törvény, nincs jog és jog-
gyakorlat, nincsenek bírák és nincsenek vád-
lottak, nincs totem, nincs tabu, nincsenek
profitért üvöltő dervisek, csak a föld, a víz
és a nagy ég.

Mert, hogy is mondotta Archimides?

Minden társadalomba dobott ember any-
nyit veszít össze jóságából, mint amennyit
az általa kiszorított becsületelességének súly-
nyom.

Abesszinia „civilizálása”

**Ötvenmillió ember megélhetését készíti elő a fasiszta kormány
Háromezer kilométer utat és modern kikötőt építenek**

Róma, február 17.

Eddig az olasz kormány nem enge-
délyezte az új területeken való letele-
pedést sem az olasz, sem a külföldi
tőke, vagy egyén számára.

A Duce arra az álláspontra helyez-
kedett, hogy amíg az új birodalom
határai úgy katonailag, mint politikai-
lag biztosítva nincsenek, míg az ott
élni akarók munkája, egészségi és
lakáviszonyai biztosítva nincsenek,
addig letelepedésekről szó sem lehet.

Az új olasz birodalom már csaknem
egész területében az olasz katonas-
ág kezében van. Politikai pacifikálása
a leggyorsabban folyik.

Róma, miként a múltban, úgy Etió-
piában is elsősorban az utak kiépítését
tartja az első és egyik a legszükségesebb
teendőnek, hogy a birodalom legtávo-
libb pontja is a mai modern eszközök-
kel elérhető legyen. Az ezévi első
időszak beállta előtt a Duce meg-
jelölte a leggyorsabban építendő utak-
nak vonalát. A jóváhagyott tervek
szerint

3000 kilométer hosszúságú ut-
hálózat megépítését hatá-
rozták el.

Az épülő utak szélessége általában 11
méter lesz. A munkálatokkal egyidejű-
leg folyik

Assab kikötőnek modernizálása
és megfelelő kiépítése,

olykép, hogy berendezése alkalmas
lesz egyelőre nyolc hajónak egyidejű
kirakodása és vagonba való átrakására.
Az ide vonatkozó költségeket 50 millió
lírban irányozták elő.

Minthogy a meglévő egyetlen etiop
vasut nem képes a megszorodott
forgalmat lebonyolítani, annak ellenére,
hogy az oda helyezett olasz szakmun-
kások annak teljesíthetőségét a szak-
szerű rakodás, a szisztematikus fel- és
lerakás, valamint a tehervonatok se-
bességének fokozásával megháromszor-
ozták, szükségesnek mutatkozik As-
sabiól a Danakil síkságon át 350 kilo-
méter hosszúságban új vasutvonal épí-
tése egészen Milléig és onnan Dessiéig
drótkötélpályának a létesítése. Ezek a
munkálatok is megkezdődtek már.

A leggyorsabb teendők során a má-
sodik feladat

kereskedelem megszervezése.

volt, amely elsősorban szükségessé
teszi azt, hogy a most működő idegen
kereskedőket az olasz kereskedelem
váltsa föl itt mindenképp a piac
megismerése a fontos, mivel a gyar-
mati kereskedelem élesen különbözik
az európai szokásoktól. A benszülőttek
árúkat, mely főként állati bőrökből,
kávéból, viaszkból, elefántcsont, olaj-
magvak és terményekből áll, a na-
gyobb városok piacaira viszik, ahová
csakis jó időben járható karavánutak
vezettek és ott az arab vagy indus
kereskedőknek adták el, akik azután
rendszerint valamelyik külföldi cég
megbízottjaként az árut Szudánba, Ber-
berán át Adenben, vagy a külvilágot
összekötő egyetlen vasuton Dzsibutiba
szállították. Ezen a téren igen sok munka
vár az olasz kereskedőkre, akik már
elég nagy számban jelentkeztek.
Etiópia ásványi kincsei iránt mindenkor
és minden időben mindig nagy érdek-

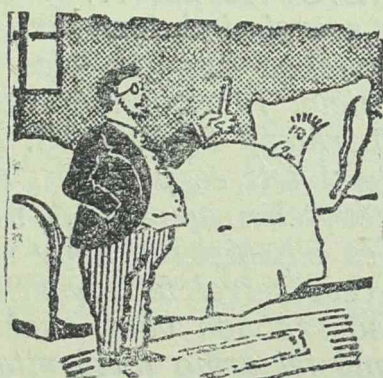
lődés mutatkozik. Ennek kihasználására
az olasz fasiszta kormánynak kész ter-
vel voltak s a most elfoglalt vidék ne-
mesfémekben közismert gazdag területén
az első munkálatok gyors ütemben
folynak.

A folyók medrei, főleg Gimán terü-
letén aranyat és platínát tartalmaznak,
ahol a benszülőttek a homokból mos-
sák ki ezeket a fémeket. Jelentékeny
mennyiségű platínát főleg Jubdo kör-
nyékén, a nagy esőzések által hordott
homokból termelnek ki. Ugyanitt az
ugynevezett balian érc is előfordul,
amelyből főleg ágyuacélöntvény készül.
Etiópia mezőgazdasága, mint ismeretes,
igen kezdetleges fokozott áll s itt nagy
lehetőségek nyílnak a szakszerű föld-
művelők számára.

Szakemberek szerint megfelelő
okszzerű gazdálkodással az
olasz Etióp birodalom, mely
hatszor akkora, mint a mai
Olaszország, 50 millió ember-
nek is elegendő megélhetést
biztosít, minthogy bizonyos ter-
ményekben évente három ara-
tást is el lehet érni.

Graziani alkirály egyelőre 100 ezer
olasz munkás leküldetését kérte, kik kö-
zül 30 ezer február végéig fokozatosan
lekerül, akik, amint lakóházaik felépí-
tésével elkészülnek, családtagjaikat is
levihetik. A kontingens 20 százaléka
a külföldön élő olaszokból rekrutáló-
dik. A birodalomban jelenleg foglalkoz-
tatott munkások száma 116.000, mely-
ből 14.000 leszerelt katona. Addisz-
Abeba közvetlen közelében 500 hektár
megművelését kapták és pedig egyen-
ként 10 hektárt.

Betegség esetén először a lázat kell leküzdeni!

— „39 fok!
— „Mit tegyek doktor ur?
— „Alkalmazzon egy **Carmol**-os*)
bedörzsölést és megszabadul a lázról.

*) CARMOL a legjobb bedörzsölőszert
meghűlések, gripa, reumatikus fájdal-
mak és láz ellen.

Ara üvegenként 22,- Lei
Kapható gyógyszerárakban és droguériákban

A banati községi választásokon a svábok győzelemre segítettek a cuzistákat

BUCURESTI, február 17. Kedden öt banati községben
tartották meg a községi választásokat. Érdekes, hogy ama
falvakban, ahol a svábok, mint többség, nem tettek le önálló listát,
valamennyien a cuzistákra adták le voksaikat. A községi választások
eredménye egyébként a következőképpen alakult: Periamban a
liberálisok 173, nemzeti-parasztpártiak 272, cuzisták 497 szavazatot
kaptak. Ennek alapján tíz mandátum közül a cuzisták 6-ot, a
nemzeti-parasztpártiak 4-et kaptak. Nistarován a georgisták 47,
cuzisták 171, nemzeti-parasztpártiak 56, liberálisok 30 szavazathoz
jutottak. Így mind a 10 mandátum a cuzistáknak jutott. Sculia-n
105 nemzeti párti, 79 liberális szavazatot számláltak össze,
amelynek értelmében 6 mandátum a nemzeti-parasztpártnak, 4 a
liberálisoknak jutott. Lieblingben a nemzeti-parasztpárt 248, a
liberálisok 201, a független gazdapártiak 306 szavazatot kaptak.
Boldan 77 voks esett a vaidistákra, 53 szavazatot szereztek a
cuzisták, 42-öt kapott a nemzeti-parasztpárt és 41-et a liberális párt.
Hat vaidista és 4 cuzista kapott ennek alapján mandátumot.

SZINHÁZ

A Cluji Thália Magyar Színház bucsu hete!

Csütörtök délután 5 órakor: A nagy ékszerész. Rendes helyárrakkal.
Csütörtök este 9 órakor: Utolsó bucsu előadás. A prózai együttes bucsuja. A nagy ékszerész. Rendes helyárrakkal.

A Nagy ékszerész óriási sikere! Karinty bemutatja Oradea! A világhírű magyar humorista és több előkelő külföldi vendég városunkban! Tegnap este ünnepi est volt a színházban. Karinty Frigyesnek a világhírű magyar humoristának A Nagy ékszerész c. c. vigjátékát mutatta be a Thália színház kiváló prózai együttese. Ez összefoglaló jellegű ünnepi hangulatot teremtett a színházban úgy a nézőtérben, mint a színpadon a színészek között, mert erre az alkalomra városunkba érkezett Karinty Frigyes, azonkívül a nagy író néhány barátja és több külföldi író és kritikus, hogy jelen lehessenek a ragyogó vigjáték első bemutatásán. A Nagy ékszerész a tegnapi bemutatón óriási sikert aratott, minden egyes jelenet olyan szenzációs, hogy a közönség perceként nyitni tapssal honorálta a nagy írónak a munkáját, azonkívül felvonás végeken többször a függöny elé szólították a darab kiváló szereplőit, valamint magát az illusztris író. A Nagy ékszerész még ma csütörtökön délután 5 órakor és este bucsu előadásban 9 órakor kerül színre, mindkét előadás rendes helyárrakkal.

Az öSSIPARGOK bálja elé

Az egész város iparostársadalma a felbolygatott méhrajhoz hasonlít. Mindenki a Református Kulturpalotában tartandó iparosbálról beszél és öröndetes jelenség, hogy egymást igyekeznek meggyőzni annak a fontosságáról, hogy minden iparosnak és hozzátartozóinak legfontosabb kötelessége megjelenni a bálon. Amellett, hogy megvan a lehetőség, hogy igen kellemesen minden gondját, buját félretéve, szórakozzon, felbecsülhetetlen értékű jó tékonyságot is gyakorol, mert hiszen mint már köztudomású, a bevétel az elaggodt iparosok felségélyezését is szolgálja.

Már pedig a mai generációnak nem szabad elfeledkeznie arról, hogy a mindennapi élet robotját átélte és ma már munkaképtelen iparos társain elsőrendű kötelessége avval a pár leível, amit a bál tisztelet- vagy belépő jegyért fizet. Biztos hitünk szerint egész Oradea iparossága meg fog jelenni a bálon, hogy tanujelét adja fenkölt gondolkodásának amellett, hogy elmenekül az élet minden bajai elő egy éjszabára a minden gondját elűző szórakozáshoz.

A rendezőség, amely féltő gonddal állította össze a bál programját, mindent elkövet, hogy mindenki jól érezze magát és jólesően gondoljon vissza a bál éjszakára.

DORIAN FILMSZÍNHÁZ

A legszebb dalok filmje: nagy zenés attrakció Srausz és Offenbach örökbecsű melódiáiból. Fősz.: CHARLES BOYER és Lillian Harwey. Új hirdó.

„En és a császárnő”

Francia-film

Három éjjel együtt aludt áldozatával a bucurestii homoszexuális dráma féltékeny gyilkosa

Bucuresti, február 17.

A fővárosi rendőrhatalóságok rendkívül érdekes, titokzatos ügyben vették be a vizsgálatot. Az érdekes ügy előzményei a következők:

Ramnicul Saratba vasárnap egy fiatalember érkezett Bucurestiből és a városka központjában levő hotelben szállt meg. A fiatalember felment szobájába, alig tartózkodott ott azonban egy rövid félórát, amikor a szálloda alkalmazottjai javeszkeletést hallottak a szobából kiszűrődni. Behatoltak a szobába s ott találták ágyban fekvő a fiatalembert, aki nagynehezen kinyögte, hogy néhány szublimát pasztillát vett be, mert meg akarta magát mérgezni. A fiatalembert nyomban az ottani kórházba szállították gyomormosást alkalmazták s az első segélynyújtás után, amint az ilyenkor szokásos, kiszállt a rendőri bizottság és kihallgatta az öngyilkos fiatalembert.

Loptam és ezért akarom a halálba menekülni

A fiatalember elmondotta, hogy Heilpern Jánosnak hívják és Bucurestiben van kisebb vállalkozása.

— Azért akarom a halálba menekülni, mondotta, — mert lelkiismeretfurdalásaim voltak, amiért 480 ezer lelt loptam el egy helyről.

Heilpern János vallomását természetesen jegyzőkönyvbe vették és a Ramnicul Sarati rendőrfőnök egy rendőrt vezényelt ki Heilpern betegágya mellé, egyben pedig a fiatalember vallomásáról értesítette a fővárosi rendőrhatalóságokat.

Egy levél, amely mindent elmond

Alig egy nappal Heilpern öngyilkossági kísérlete után a bucurestii rendőrkészlet, minden tagjában reszkető fiatalember jelentkezett és az ügyeletes rendőrtisztviselőt kereste. Remegő hangon mondotta a következőket:

— A mai postával Ramnicul Saratból levelet hozott a posta egy barátomtól. A levél tartalma borzalmas, kérem, hogy vizsgálják meg, mi igaz abból, amit a barátom ír?

A fiatalember ezután átnyújtotta a levelet az ügyeletes rendőrtisztnek és ennek a levélnek a tartalma a következő volt:

Kedves Barátom!

Ramnicul Saratból küldöm ezeket a sorokat, ahonnan soha többé nem térek vissza.

Ismered bizonyára Costicával való viszonyomat, tudod, hogy mit jelentett ő az életemben, hogy nekem milyen drága volt. Gyakran valóban féltékeny voltam rá, de vajjon nem említettem-e Neked többször fel, hogy féltésem kellett

ő? Te tudod azt is, hogy lélekben és testben mindig hű voltam hozzá.

Szombaton reggel, amikor bementem az üzletbe s benyitottam a szobába, Costicat holtan találtam ott. Elriadva néztem Costica holttestét és megállapítottam, hogy legkedvesebb barátom man-gannal mérgezte meg magát. Irtó-

zatos félelem fogott el. Féltettem attól, hogy a gyanu rám terelődik, azt fogják mondani, hogy Costicat én tettem el láb alól és ezért rázártam az ajtókat és elmenekültem. Tégy jelentést a rendőrségnek.

Mindig nagyon szerettem Costicát és drága volt nekem. Istén veled kedves barátom.

Három napon át együtt a holttesttel

Az Orzari-ucca 61. szám alatt van egy péküzlet. Az alacsony házban, hátul az udvarban egy teljesen elszigetelt, egyszobás lakásban élt ágyastársi viszonyban két fiatalember: Constantin Serban, aki 22 esztendő volt és Heilpern János, az a 26 éves fiatalember, aki Ramnicul Saratban szublimáttal öngyilkosságot kísérelt meg. A péküzlet Heilpern tulajdona volt és szombat óta zárva volt négy napon át. A lakást és a péküzletet Rozen Nicolai háztulajdonos adta ki a fiatalembereknek.

A háztulajdonosnak nem tűnt fel, hogy a lakás és az üzlet négy napon át zárva volt, mert a fiatalemberek közül Heilpern bejelentette, hogy vidékre utaznak.

A rendőrség a levél alapján megtalálta a jelzett helyen Constantin Serban holttestét. Természetesen nyomban kiszállt nagy apparátussal a rendőri bizottság, amelynek tagjai Stratulat vizsgálóbíró, Stanesco kvesztör, dr. Sava törvényszéki orvosszakértő, Aurel Gramonirescu komissár voltak és a következőket állapították meg:

A holttest teljesen meztelenül, arccal lefelé hevert az ágyon. Az ágy melletti széken két pohár volt, likör-maradványokkal. Miután a szobában nem találtak mangánt, amelyről a levélben szó esett, a bizottság feltevése az volt, hogy a széken talált poharak egyikében lehetett az a mér-

reg, amellyel a bűnös eltette lábát a szerencsétlen fiatalembert. A rendőri bizottság rekonstruálta a borzalmas dráma lefolyását. Heilpern féltékenységből meggyilkolta fiatal barátját 3 napon meg két éjszakán együtt a holttesttel.

A vizsgálatnál beigazolást nyert az is, hogy Heilpern valóban lopott, csak hogy fiatal barátját megtarthassa, Constantin Serban ugyanekkor más hasonló hajlamú fiatalembertől is elgázdolt pénzt, amivel felkeltette Heilpern féltékenységet. Emiatt gyakran szörnyű jelenetek játszódtak le közöttük. Ez a féltékenység okozta azután Constantin tragédiáját.

A holttestet a rendőri bizottság törvényszéki bonctani intézetbe szállította, majd a bűnügyi osztály intézkedett aziránt, hogy a gyilkosságot a gyanúsított Heilpern Ramnicul Saratból Bucurestibe szállítsák. A fiatal embert kedden reggel szállították Bucurestibe és megkezdtek nyomban a kihallgatását. Heilpern egyelőre tagadja, hogy barátját eltette volna láb alól.

Székrekedésnél és emésztési zavaroknál, gyomorerégésnél, majduzzanataknál, vértelődésnél, fejfájásnál, almatlan ágyúál általános rosszallatú ígyünk reggel felkeltő leleskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert hatása gyors, biztos és kellemes. Orvosok ajánlják.

Rémdráma Sibiuban

Egy 14 éves fiu agyonlőtte tizenkét éves barátnőjét

SIBIU, február 17. — A város lakosságát a maga nemében pratlan szerelmi dráma tartja izgalomban, amely a pályaudvar hátmögött fekvő Lupului ucca 81. szám alatt játszódott le. Egy Novák Tutu nevű 14 esztendő fiu és Rupa Ilona 12 éves leányka között mély barátság fejlődött ki. Novák a kislánynak több ízben szerelmét vallomást tett és pajtását el akarta csábítani. Udvarlása azonban eredménytelen maradt. A fiut féltékenységi rohamok kezdték gyötörni és elhatározta, hogy szerelmét megöli. Tegnap este 7 órakor a fiu revolverrel felfegyverkezve, meglátogatta a leánykát, akit egy félreeső szobába vont, ahol megismételte szerelmi ajánlatait. A kislány másfél óráig tartó vita után visszautasította, mire Novák elrántotta revolverét és a kislányt szívenlőtte. Rupa Ilona holtan esett össze. A gyilkos fiu a pályaudvar felé menekült, ahol elrejtőzött. A detektívek itt fogták el.

SZOMBATON REGGEL INDULOK

Skiturára megyek

előbb Stana de Valéra, később a Muntei havasokra. Kezdő síelőket és egyedül állókat magammal viszek. Jutányos skioktatás!

E.deklódni:

RÓNAI sporttanár-nál, Str. Zamfirescu No. 3.

Saját készítményű

ridikül, öv és egyéb bőrdíszmúáru különlegességek garantált kivitelben legolcsóbban

MANDEL-nél

Str. Regele Carol 3. (Színház mögött)

MAINAP

Csütörtök, február 18. Simon napja. Simon dohány, Simon jószág — hogy csibészargóban beszéltek. Első holdnegyed: 4 óra 50 perckor. **Híradás** Herschel szerint: Enyhülés, esetleg eső.

Ügyeleti gyógyszerárak:
Kigyó, Piața Regina Maria 1.
Csillag, Str. N. Jorga.
Diana, Str. Astra 12.
Aranykereszt, Piața Unirii.
Atlasz, Str. Prințul Mihai és Regele Ferdinand sarok.

Mai anyakönyvi bejegyzések:

Születés: Szálteki Zsuzsanna, Fuchs Imás, Hubert Bernát, Weisz Nóra, Öri Elek, Bartyuk János, Dărăban Ios, Papp Sándor, Sandu Valentin.

Házasság: Feuer Ernő — Harstein Róza, Ira János — Szalaknay Erzsébet, Szilgyi Tibor — Bélfenyési Róza.

Halálozás: Vodița Dumitru, Popa I. I. I., öv. Rózavölgyi László, Léc. János, Szabó Lajos.

Pesti humor: A nyelvbőlcsészirő híres ur vendégségbe érkezik feleségével egy barátjához. A vendéglátók nagy örömmel fogadják őket. Miután elmondták, hogy a nagyságos asszony milyen jó mindenben van és hogy lefogott, a ruhatárát kezdik dicsérni.
— És milyen gyönyörű új kalapja van — lelkesedik a háziasszony.
A nyelvbőlcsészirő híres ur rá néz.
— Megbízom azt, valódi kőnyag!

Bach Az Újágiró Klub nagy termében kedden tartotta meg hangversenyét a Kamarazenekar. Minden tiszteltünk és minden elismerésünk ezért a lelkes és mint a tegnapi koncert megmutatta, előtérbe tehető együttes, amely gyorsán a semmiből tört fel és ráadásul végül méltó zenei kultúra felé fordult.

Kis szász városokban — például éppen említsük meg Brasovot vagy Brazielt — két, sőt három zenekar is működik. Itt egy: de ez az egy az tán kitűnő csoport. Oly nehéz partitúráknál is, mint amilyen az esti *Concerto*, a kétzongorás Bach hangverseny vagy az igen rapszódikus, négytételű *Schajkowszky* volt, hibátlanok bizonyult az összjáték, tökéletesnek az egyesség, a színezés mélyen aláfestődött és a zenei gondolatok frappánsan jutottak érvényre.

Ezúttal először szerepelt a nyilvánosság előtt *Incze László* urhölgy, aki a 2 zongorás Bach hangversenyben éreztette művésznének mutatkozott. *Malik Gabriella*val együtt pompásan játszott be a zenekar együttesébe a zongora feltétlen virtuozának bizonyult.

Külön ki kell emelnünk *Breuer Oszkár* két *Scarlatescu*-szólóját s a rendezés körüli érdemeket is köszönjük meg *Macalik Alfréd*nek és dr. *Faragó Vikornak*. Az előbbi egyébként pompásan dolgozott, — a zenekarhoz és a teremhez alkalmazva, — a műsor első számát, egy *Vivaldi*-darabot.

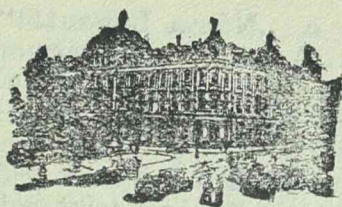
Az orvosok teaestét rendeztek a Fészek klub oly

kellemes helyiségekben dr. Goldmann Árpád emlékére. Ez az estély a város közönsége felett sikerült, szorongásig megtelték a termek, mindenki sietett az elhunyt, népszerű orvos- és ember barát emlékének áldozni és ha nem hangzanak profánul, azt mondanók, hogy ömlött a pénz. Megirtuk, hogy ez estélyel egyidejűleg a város egyik hívaló belgyógyásza, közel 50 terítékes vacsorát rendezett. Amint eleve sejtettük, a vacsora rendezői és résztvevői sem feledkeztek meg Goldmann emlékeiről, a házigazda 500 lei meg-

váltást küldött, a vendégek pedig klakkban-irakkban, úgy ahogy voltak a vacsorán, az éjjeli órákban betévedtek a Fészek-klubba is. Igen kellemes meglepetést keltett dr. Pop Sándor professzornak, a közkház sebészorvosának megjelenése.

Az emlékestélyen buzgó hölgyek igyekeztek az anyagi eredmény feljavításán. Példaképpen megemlítjük, hogy dr. Schwarz Jenőné és dr. Benedek Ferencné urhölgyek több, mint ezer lei értékű tombolajegyet helyeztek el. Ez az emlék-tea nemcsak szép, elegáns és jóhangulatú összejövetel volt, hanem olyan kedves és lelkes találkozás, ami méltó volt dr. Goldmann Árpád emlékéhez.

Petróczy Zoltán ur, akire mindannyian emlékezünk, az idősebb Petróczy Zoltán egykori táblabíró fia

Ha Bucureștibe jön

Szálljon meg a

GRAND HOTEL

„LAFAYETTE“-BEN

Nyugateurópai kényelemmel berendezett szállodánk a főváros szívében fekszik. Disztigált, tiszta, csendes. Elsőrangú iskolázott személyzet. Ultramodern szobák a lehető legalacsonyabb árakkal.

București I., Calea Victoriei 11.

Telefon 3-34-10.

és Petróczy Aliznak, a kedves művésznőnek fivére, »sub auspiciis gubernatoris« tette le a doktorátust a pécsi egyetemen. Kitüntetéssel tehát, első lett az elők között is. A miniszteri kiküldött maga merdolta el felavató beszédében, hogy ez a tehetséges fiatalember 10 évig ügynöksésködött Oradeán, hogy összegyűjttesse a ta-

nulmányokhoz szükséges summát.

Közel 40 esztendő most Petróczy Zoltán, 10 esztendőig volt alkusz Oradeán és 4 évig ügynöksésködött Budapesten, hogy bebizonyíthassa, milyen nehéz komoly és tehetséges embereknek létezni

(Rodostói)

Az elesett gárdisták temetése

Calinescu, Filipescu, Miculescu felszólalásai a Kamarában

București, február 17.

Mint ismeretes, a Spanyolországban elesett román vaspárdisták temetésén megjelentek a kétféle Cuzisták és a zöldinges gárdisták is. Ezenkívül több külföldi állam követe, úgy mint a spanyol, portugál, német, japán és olasz ügyvivők. Az események miatt a parlamentben sorozatos interpellációra készültek az ellenzéki pártok. A Szenátus és a Kamara kedd délutáni ülését megelőzőleg a délelőtti folyamán minisztertanács volt.

A minisztertanácsban, amelyről hivatalos közleményt adtak ki, a költségvetés előkészítését folytatták. Szóba került az is, hogy a várható interpellációkra milyen választ ad a kormány.

Interpelláció a Kamarában

A képviselőházban *Armand Calinescu* szólalt fel és kifejtette, hogy minden politikai párt úgy temeti el halottait, ahogy jónak látja. Nem is a közrend fenntartásának ügyét teszi szóvá, hanem azt, hogy a temetési szertartáson több állam diplomataja vett részt és ez a tény már túllépi a pártpolitikai kereteket. Eppen ezért a nemzeti parasztpárt tudni akarja, hogy vajon a kormány biztában van-e a fenti tény jelentőségével?

Antonescu külügyminiszter távollétében *Tatarescu* miniszterelnök válaszolt a következőképpen:

— Amint a fenti tények a kormány tudomására jutottak, mint a külügyminiszter helyettese vizsgálatot rendeltem el. Abban az esetben, ha a tények beigazolást nyernek, bármilyen legyenek is a magyarázatok a kormány nyilvánvalólag komoly helyzettel áll szemben. Egyhangulag elfogadott elv, hogy

a külföldi államok képviselői nem vehetnek és nem kell részt venniük a belpolitikai megnyilvánulásokban.

Ha beigazolódik, hogy ez alkalommal megszegték ezt az elvet, úgy a kormány tekintetbe fogja venni ezt. Hozzá kell azonban fűzni nyilatkozatomhoz, hogy a kifogásolt tények nem lehetnek visszahatással a kapcsolatokra, amiket a szóbanforgó államokkal fenntartunk. A Kamara higgye el, hogy a kormány a nemzeti méltóság

parancsszavának megfelelően vizsgálja be és oldja meg ezt az incidenst

Interpelláció a szenátusban

A szenátusban Gr. Filipescu interpellált ugyanezen tárgykörben. Kiemelte, hogy abban az esetben is, ha a szóbanforgó állam diplomáciai képviselői, mint magáremberek jelentek meg a temetésen, az sem egyeztethető össze a diplomáciai szokásokkal.

— Románia büszkeségére mondhatjuk, hogy elmultak azok az idők, amikor idegen államok diplomatai avatkoztak az ország belügyeibe és nemzeti érdek, hogy megakadályozzák ennek a korszaknak a visszatérését.

Interpellációját Filipescu így folytatta:

— Félni lehet, hogy megzavarják Európa nyugalma a spanyol események. Eppen ezért a nagyhatalmak minden erőfeszítést megkísérlelnek, hogy megakadályozzanak bármilyen beavatkozást. Nem gondolják Önök, hogy a kormány köteles öröközni, nehogy olyan események történjenek, amelynek kap-

csán Románia izgatás tüzlésszévé váljék?

Visszahívják

a bucurești diplomatákat

Az interpellációra ugyancsak *Tatarescu* válaszolt és ezeket mondotta:

— Ha az említett tények beigazolást nyernek, fel fogja hívni a külügyminiszter az illető kormányok figyelmét arra, hogy a legelőkelőbb diplomáciai szokásoktól való súlyos eltérés volt a diplomaták magatartása, mert hiszen a diplomáciai szokások tiltják a diplomáciai képviselőknek az illető országok belügyeibe való beavatkozását.

Tatarescu miniszterelnök később fogadta Németország és Olaszországi követeit, a parlamentben szótartott részvétel ügyében.

A fővárosi lapok szerint a kormány megtette a szükséges diplomáciai lépéseket Rómában, Berlinben, Lisszabonban és Tokióban a kifogásolt magatartású követek visszahívására. Kormánykörökben úgy tudják, hogy ez a visszahívás meg is fog történni.

Seba követet visszarendelte Prága

Ugyanez a megoldás következett be a Seba-ügyben is. Prága a két állam közötti diplomáciai levélváltás után Jan Seba visszahívása mellett döntött. Seba ugyan megérkezett Bucureștibe időközben, de csak azért, hogy csomagoljon. Látogatást tett *Tatarescunál* és bejelentte, hogy kormánya visszarendelte őt.

Diplomáciai körökben, helyesebben a parlamenti interpellációkban érintett országok követségei körében érdekesen ítélik meg a helyzetet. Hangsúlyozzák, hogy ezek az államok hivatalosan elismerték a burgosi kormányt s így azzal diplomáciai kapcsolatot tartanak fenn. A temetésen való részvételt tehát ebből a szempontból kell nézni. A spanyol harcokban elesett két önkéntes román állampolgár volt, de mint Franco tábornok katonái estek el, annak a kormánynak a szolgálatában, amellyel ezek az államok diplomáciai összeköttetésben állanak.

Ez az összeköttetés — érvelnek a követek — kötelezővé tette számukra a temetésen való megjelenést.

Egyébként a képviselőház legközelebbi ülésén Goga szólal fel a kérdésben, a temetésen résztvevő diplomaták mellett foglal állást.

Filipescu felszólalása után *Miculescu* konzervatív párti szenátor a következőket mondotta:

— Nem gondolja a kormány, hogy kötelessége az állam tekintélyét megvédeni? Jobb volna egyszerűen törölni azokat a törvényeket és intézkedéseket, amelyeknek nem tud érvényt szerezni, amelyek lábbal tiprását tehetetlenül nézi. Törvény van, amely megtiltja az egyenruha viselést. Ezt semmibe vették a felvonuláson, amely a főváros legfőbb utcáin ment végbe. Ez vakmerőség egyrészt és gyöngeség másrészt. Buzdítás nemcsak azoknak, akik elkövettek, hanem másoknak is, akik azt hiszik, hogy hasonlóan cselekedhetnek.

Kereskedők bálja

február 20-án a Csarnok összes termeiben a cluji román operaház legkiválóbb művészeinek fellépésével.

A Franklin-nyomda

telefonszáma 7-72

Eredeti közlemény

4 évig szenvedtem gyomor- és bélbajban

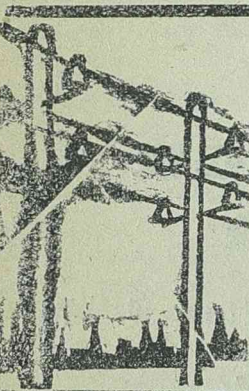
megpróbáltam minden lehetőt, de semmi sem segített annyira, mint az Önök készítménye a „Gastro D.” — írja Hascal Kleis, korcsmáros Jasi, Str. Iancu 14. Hálávan köszönöm és mindenkinek ajánlom ezt a rendkívüli gyógyszert.

Azok a köszönő levelek, melyeket a gyógyult betegek naponta hozzánk intéznek, bizonyítják, hogy a Gastro D. hatása mindig eredményes a gyomorsavtúltengés, felfúvódás, emésztési zavarokból származó fejfájás és álmatlanság eseteiben és mindegyik gyomor- és bélbajnál.

Gastro D. kapható az ország minden gyógyszerárán és drogériájában, vagy postán megrendelhető 130 lei utánvét mellett Császár E. gyógyszeráránban Bucuresti, Calea Victoriei 124

HIREK

Folyó szerkesztő: BARDOS LÁSZLÓ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Str. Reg. Carol II. 9.

Telefon szám 21.

Nyomda telefon 7-72.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Helyben 1 óra 60 lei

Vidékre 1 óra 70 lei

A telefon-mizériák ügye a tanács előtt. A város átmeneti tanácsának tegnap délutáni ülésén két igen érdekes ügy került ismét napirendre. A technikai ügyosztály előterjesztette a telefonszolgáltatás választását a városnak azon óhajára, hogy az új automata telefonközpont építésére kért engedélyével egyidejűleg a telefonszolgáltatás kezdje meg a város központjainak földalatti kábelrel való ellátását. A telefonszolgáltatás különböző technikai kifogásokat emelve vonakodik a földalatti kábelek fektetésétől. A városi tanácsban súlyos panaszok hangzottak el a telefonszolgáltatás ellen és rámutattak arra, hogy amikor igen nehéz pénzeket inkasszálnak be, ugyanakkor a közönség érdekében semmit sem tesznek. A tanács elhatározta, hogy ismételtén átír a telefonszolgáltatásnak. A másik ügy a városházával szembeni Crişul-park megnyitása volt. Több, mint egy éve folynak a tárgyalások a háztulajdonosokkal a Crişul-parti terület átengedése vonatkozásában. Különösen nagy akadályba ütközött a Tache Ionescu-utca 1 szám alatt lévő ház tulajdonosával a megegyezés, mert sokkal nagyobb összeget kér, mint amennyit a város fizetni akar. A tanács elhatározta, hogy a jövő héten kedden az összes érdekeltet értekezletre hívja össze és azon megpróbálnak megegyezést létesíteni.

Apad az árvíz. Bucurestiből jelentik: Oltenița város veszélyen kívül van. A Duna vize a keddi nap folyamán három centimétert apadt. Az apadás oka az, hogy az árvíz lefolyási csatornát találta. A Dunának Olteniță-tól tovább, egész a tengerpartig terjedő részén az elárasztott part mentén folynak a mentési munkálatok. Egy mentőhajó Flămândă községben megmentett a biztos pusztulástól 186 aszszonyt és gyermeket, akik teljesen el voltak szigetelve. A megmentetteket egyik közeli faluban helyezték el ideiglenesen.

Közlemény. Régi megalapozott összeköttetésekkel fogva bármilyen pénzügyi és kereskedelmi ügyet, továbbá gyáripari, hitel és áruüzleti nexusok létesítését, fővárosi irodám utján pontosan elintézek, minthogy minden hónapban 2 hetet Bucurestiben tartózkodom. Megbeszélések dr. Klein Dezső Oradea, Strada Tache Ionescu 34.

Betiltották a „Néma Leventét”. Clujról jelentik: A kultuszminisztériumtól a napokban leirat érkezett Isac Emil művészeti vezérfelügyelőhöz. E leirat azt tartalmazta, hogy Heltai Jenő „Néma leventé” című darabjának előadói engedélyét további rendelkezésig Románia területére bevonták. A betiltással kapcsolatban Isac Emil kijelentette, hogy a felsőbb intézkedés indokairól tudomása nincsen.

Arra a hírre, hogy a Vigözvegy operett címszerzőjét Rózsa Anna, a cluji színtársulat kóloratur énekesnője fogja énekelni, tömegesen váltják meg jegyeiket a minden szépért és művésziért rajongók. Pop Ioan, a cluji opera igazgatója látva ezt, hogy a február 23-iki „Eladott menyasszony” vígopera előadására várakozásán felüli érdeklődés nyilvánul meg, az egy este tervezett vendéjátékot még egy estevel megtoldotta és február 24-én este Rózsa Annával a címszerzőben Lehar Ferenc bűbájos muzsikájú Vigözvegyét adja elő. Rózsa Annával nem kell külön foglalkoznunk, városunk közönsége már régen szeretetébe fogadta és általánosan tudott dolog, hogy Rózsa Anna a román opera pácsirtája. Kíváncsinos dolog, hogy a közönség idejében gondoskodik jegyeiről, melyeket mérsékelt számban még árusít elővételben a színház jobboldali pénztára d. e. 10—1-ig és d. u. 5—8-ig. Az opera igazgatósága kéri a közönséget, hogy mindkét előadásra pontosan fél 9 órára foglalja el helyét, mert az előadások megkezdésekor az ajtók zárva lesznek.

HEYMAN SZINKÖR

Végig színes film! Világlágerünk vezet!

Marlene Dietrich - Charles Boyer

„Allah kerije”

Számozott helyek!

Jegyelővét!

Journal!

Pótkép!

Dr. Erdész István: „Az ideges ember” címen tart előadást február 21-én, vasárnap délután fél 6 órakor, a városháza dísztermében a Bihor-megyei Orvosegyesület népszerű ismeretterjesztő előadásorozatának keretében. A téma úgy egyénileg, mint kollektíve aktuális, hiszen korunkat éppúgy lehet az idegesség, mint a technika korszakának nevezni. Előadásának vázlata: Az idegesség lényege. Az idegesség szervei. A hajlamosság és a kiváltó okok. Külső, belső fertőzések. Időszaki hajlamosságok. Lelki okok: A boldogság hajszolása. Harc az ösztönök és a kultúra között. Menekülési kísérletek. A mai kultúra felelőssége. Psychoanalízis, mint individuális gyógy mód. Kollektív megoldások szükségessége.

Gyomor- és bélhurut, erős homlasi és erjedési folyamatok a gyomorbélhuzamban, bélbaktérium- és gyomorsavtúltengés a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által — reggelenként felkeléskor egy pohárral bevéve — igen gyakran rövidesen megszűnnek. Orvosok ajánlják.

Stern Sándor szerzői estje Czegléd Iionka fellépésével. Stern Sándor, aki az „Orgonavirág” című tangojával már korábban arrivált a tánczene divatos szerzői közé s akinek lesszebb slágerei (Tu esti vinovata, Inima mea, stb.) ma már a könnyű muzsika repertoire-jának legnépszerűbb darabjai, legújabb opusaiból tartott nagysikerű szerzői estét az Árvagondozónál f. hó 14-én a Fészek klubban megtartotta teaestélyen. A hálás közönség lelkes hangulatában gyorsütemű slow foxok és lassu ritmusú tangók felbomlásszerű melódiai elevenedtek meg a szerző által vezényelt orchester hangjaiban. Mellette Czegléd Iionka zenetanárnő és a hangverseny dobogókról is jól ismert énekesnő excellált, aki magas kulturájú hangjával, meleg tónusával a legapróbb nuance-okat is finoman érzékeltető mozdulataival harmonikusán illeszkedett bele a szerzői est keretébe. Az este a Láng László szövegére szerzett „Végzetem” című nagyhatású slágerrel fejeződött be.

Apolló Mozgóban
CECIL B. de MILLÉ egyetlen idej világláger. Milliók kedvencének GARY COOPER-nek főszereplésével
„BUFFALO BILL”
Észak Amerika síkságjainak titokzatos levegője. Indiánok létküzdelméi.

Halász Fischer Antal átvette „A Hét” szerkesztését. A fiatal újságíró generáció egyik legígéretesebb tagja, Halász Fischer Antal, a Napló munkatársa újságírói pályáján most új állomáshoz érkezett: átvette „A Hét” című lap szerkesztését. Bizonyos, hogy a hetilap Halász szerkesztésében mindig érdekes lesz és a közönség is szívesen fogadja kollégáinkat új munkahelyén.

Az asztalosmunkások szakszervezete felhívja munkanélküli tagjait, hogy jelentkezzenek elhelyezés végett a Tache Ionescu uccai Munkásotthonban.

Február 24-iki „Purimi” vigaszélyre készül Oradea aranyifjúsága. A nyitópárok Oradea bájos urileányai megjelenésükkkel festői látványt fognak nyújtani a pazar kiállítású erre a célra gyönyörűen felszített ballá átalakított Újságíró Klub termében. Minthogy már néhány nap válassza el az érdeklődőket ettől a dátumtól, aki tiszteletjegyet tévedésből nem kapott és erre igényt tart, az jelentkezzen a Wizo titkárságánál, dr. Gellért Miksánál Bulv. Reg. Ferd. Telefon 997.

Táblai tisztviselők előléptetése. Az igazságügyminiszter a Táblán működő tisztviselők között több előléptést eszközölt. Andor Vaslét és Popoviciu Aront, a második szekció titkárnak és irattárnak szimpatikus és közkedveltségnek örvendő vezető bírósági tanácsaljegyzőkké nevezte. Bossiel Eugenia tisztviselőnővel együtt Rangban pedig előléptetést nyert. Barna Ion és Crainic Eugenia.

Leszállás közben lezuhant egy sportrepülő. Szombathelyről jelentik: Kedden este a szombathelyi repülőterén súlyos szerencsétlenség történt. Egy sportrepülőgép leszállás közben lezuhant. A gép pilótája szörnyethalt.

Rancos, pattanásos tágpórusok arcokból egészen ujmodszerű kezelése. Helyi- és általános fogyasztási Mellizmosítás. D. FÖLDES ILUS, Str. Rimanóczy 3.

Felmentettek négy öngyújtótással vádolt satumarei gyáron. Nagy port vert fel a múlt év tavaszán, hogy Satumaren kigyuladt és poelegett a Danton-féle harisnyagyár, amely Karán Mayer, Karán Márk, Lédig Judás és Weinberger Mór tulajdonát képezte. A gyár 1 200 000 lea volt biztosítva és a biztosító társaság öngyújtogatás miatt feljelentette a gyárosokat. A satumarei törvényszék felfüggesztette a Tábla ötös tanácsa megerősítette.

Felakasztotta magát 2 pengőért. Megrendítő gyermektragédia játszódott le a magyar fővárosban. Kedden reggel a Major uccában Hevele József szabóiparos műhelyében felakasztották egy 12 éves kislányt, a szülő 12 éves unokaöccsét, Körösi Sándort. A kislányt azzal gyanúsították meg, hogy 2 pengőért ellopott. Erősen le nem tudta elviselni ezt a gyanúsítást és felakasztotta magát. Kiderült, hogy a 2 pengőst nem ő vitte el.

MEGJELENT MEGJELENT
Paál Rózsi II-ik bővített kiadású
szakács-könyve
Érdeklődők, amíg a tanfolyam tart kb. február 25-ig, 120 lei bolti ár helyett
100 leiért
megkaphatják és ráadásul egy ingyenes tájékoztató előadást is részt vehetnek Kath. Könyvtárban délután 4-6-ig.

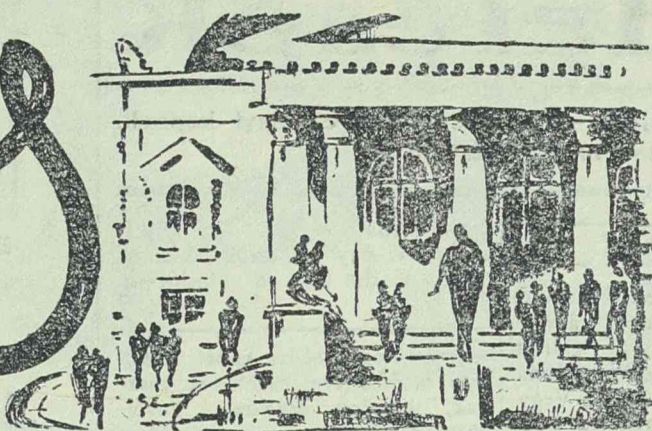
Ma, csütörtökön Izr. Nőegylet jótékedelutánja a Fészekben.

A „Chevra Kadisa” Izr. Nőegylet bekebelezési bizottságának hirdetménye. Bár az eddigi tagfelvételi jelentkezések arra mutatnak, hogy hirdetéseink és kiküldött körleveleink osztatlan érdeklődést keltettek a helyi zsidóság minden körében és rétegeiben évszázados multu intézményünk iránt, mégis azt hisszük, hogy sokan, akik mint belépő tagok egyébként szívesen bekebeleznek, technikai okokból eddig nem kapták névre szóló külön felhívásunkat. Tekintettel arra, hogy a tagfelvételre még rendelkezésre áll idő már előrehaladt, kérjük az érdeklődőket, hogy újabb felhívás bevétele nélkül a legközelebbi tagfelvételi ülésen: f. hó 21-én vasárnap délután 3—5 óra között a Szentegyleti tanásteremben, Str. Fuchs M. felvétetik mehozatainak megbeszélése végett megjelenni szíveskedjenek. — Testvéreink üdvözlettel: Leitner László, a bekebelezési bizottság elnöke.

FEBRUAR
20
össz-iparosok bálja
a REFORMATUS KULTURPALOTA DÍSZTERMEBEN

Régi város

írja: Korda Sándor

Hogy visszatérjek az Emke-kávéház műtájára, újból emlékeztetükbe hozom Hajnal Gyurkát, egy hallatlanul ves operette-színészt, példátlanul jó embert. Ugy űlt a bőrfőben boldogan, mozdulatlan elégettségben, mint egy Buddha-szobor, a zavartatta magát senkitől és semmiől. Négy évet töltött a világháború színterein és visszatérte után soha többé elhelyezkedni nem tudott. Szeretése van ugyan, évek óta a Belvárosi Színház tagja Pesten, de ott sem szerepeket osztanak rá, amelyek elvesnél soha nem hosszabbak. Aki a színházi nyelvet, tudja, hogy ez teljes elfeledettség egyenlő. Hajnal azok közé tartozott, aki adósságot nem csinált, — sőt kölcsönökkel mindig rendelkezésükre állt a kollégáknak. Na, nem summák értendők ezek, hanem 10—20 krajcár, ami akkor sem volt több, mint amennyiből a egy fehérvérvé futja.

Egyszer egyik kollégája kölcsönért fordult hozzá és Hajnal kimondhatlan randenzzával felelt:

— Parancsolj kérlek, amennyi kell, de ne rendelkezzél, van, hogyne volna pénz!

— Harminc krajcárról lenne szó Gyurkám!

— Nahát annyi nincs — hova gondolj!

A Bebe

Legnagyobb hódolója, bámolója a közönség között mégis Bebe Károly, a hírnév-primás volt. Talán álljunk meg ennél a Bebenél.

Az úgy volt, hogy boldogult Bura Károlyra, aki nagyon önértékes ember volt, a huszártisztek, Baich báró, Fanta Géza, Telgdi, Fekete báró megnevezettek — és Bura reájok. Bura — tudjuk — karakán, talpig jellemes férfi volt, aki egyszerűen kijelentette, hogy többet tisztelnek nem játszik. És nem is játszott. Ekkor csinált a tisztikar Bebeből első cigányt.

Bebe népszerű cigány volt, nagy zenekarral muzsikált, szerették is, de népszerű nem a vonója révén lett, hanem egy egészen speciális, egyéni, furcsa szokása révén. Olyan tulajdonságai rendelkezett, amilyent a legnagyobb primások sem tudtak volna elsajátítani soha, de soha Ahogy ugyanis Bebe a muzsikába kezdett, két lábát nyolcas formába fonta, de úgy, hogy a jobb lábán levő éktelenül hegyes orru lakkcipőjének a hegyét vertikálisan a padlóba furta. Spiccet állt és ezt az állást reggelig nem változtatta. Sőt nem változtatta meg máig sem, öreg ember léte ma is így áll, ha muzikál — spiccben. — Ritka rekord.

Hát mondom, ez a Bebe nagy rajongója volt Hajnalnak. Egyszer, — a Kékszakállú herceg reprize idején, amelyben Hajnalnak kiemelkedő sikere volt, — Bebe várta. És abban a percben, ahogy Hajnal előadás után a kávéházba jött, lefogta és így szólt:

— Tudod milyen jó voltál, Gyurkám, mint a bárdnapprikás salátával.

Nem kell mondanom, ez a jó maximum!

— Tudsz te nimetül Gyurkám? — folytatta Bebe a szót.

— Ne-e-em, — felelte Hajnal lustán, vontatottan

— Kár, — szólt Bebe, — nagy kár, mert ha nimetül tudnál és elmennél Párisba, vagy Londonba, akármek nem kellene egy szót sem szólnod, csak kidugnád azt a buta pofádat, azt lenne olyan röhgés, hogy na.

Régi figurák

Ragadjuk most ki a régi Emke törzsvendégei közül Palásti Marcellt, Karácsonyi Aladárt, akikhez éppen leül Liptai Károly író, az első moziigazgató a vidéken. Hármójuk között Karácsonyi a legszertelenebb, leghangosabb, »harmos«, ahogy a német mondja. Karácsonyi ur mindég »Lavallier« galérban járt, nagy csokor-masnit viselt, ruhája meg minden időben világos fekete volt.

Mi az, hogy világos-fekete? Ez azt jelenti, hogy az illető ruhadarab egykor fekete volt, de az idők folyamán annyit kopott, hogy csaknem szürkés-fehérré vedlett.

— Meddig szoktál te egy inget hordani Aladár? — kérdezte egyik-másik jó kolléga.

— Meddig? — volt a válasz — Térdig.

Liptai Károly már korántsem olyan ártalmatlan, viselkedésében, írásában, megnyilatkozásaiban epés, gunyos, kéjelmarja meg embertársait. Egyszer felolvasást tartott a város zenei életéről. Tehát valamiről, ami nem volt. Ez volt a bevezetés:

— Városunk zenei élete, tudott dolog, nagyon fejlett. Alig akad ember itt, aki legalább két operát és két operettet ne ismerne. Az egyik opera a »Parasztbecsület«, a másik a »Cavalleria rusticana«. Egyik operetti a »Denevér«, másik a »Böregé«.

A triumvirátus harmadik tagja, Palásti Marcel, nagy tehetség, de szörnyen rámenő ember, aki előtt senki és semmi sem szent Lóverseny, kártya ez a két szenvedély uralta, de úgy, hogy ezek mellett minden, még olyan fontos dolga is másodrendűvé vált életében. Ha nem volt pénze, kibicelt és ha jól eltalálta a helyet, úgy kijárt a kibicépénz, nem egyszer egy-egy »búr« is (az ötkoronásokat nevezték így). Ha Fortuna asszony elhagyta a Palásti kizsármelt játékosát, úgy Palásti játékosként lépett elő és szorgalmasan dolgozott jöttveje ellen, akitől a kijáró kibicépénzeket kapta és aki most mint peches bankár szerepelt. (Ezt úgy mondták: »malőrba« van).

Ejnye Marcel — szólalt meg végre a bankár — az már mégsem járja, hogy

a tölem kapott pénzzel ellenem dolgozol.

— Hja — volt a lakonikus válasz — nálam üzleti elv, hogy a bankárnak pukkadnia kell.

Történt egy ízben, hogy nyári ruha vásárlásával kapcsolatban, felrohant hozzám, aki akkor a Standard angol életbiztosító társaság tisztviselője voltam, lihegve, fáradtan, verejtékezve egy szörnyű vastag téli ruhában és 14 koronát kért egy napra, mert »az a gazember Neuman M.« másként nem adja ki az új nyári ruhát. Szent esküvel erősítette, hogy a pénzt 24 órán belül megadja.

— Nekem, — mondtam, — pénzem nincs, de megszerzem, ha nyolc napon belül visszaadod.

— Megszereztem. Hogy a nyolc napból nyolc hét és most már négyszer nyolc év is lett, tán nem kell kihangsúlyoznom. De nem is erre vetem a súlyt, sajnálom is, hogy az esetet, nem az esetért magáért, de a következők miatt kell, hogy leadjam. Eltelt közben vagy két év, én eközben Standard budapesti fiókjához kerültem. Egy éjjel, amikor hazakerültem, az előszoba ajtajába belülről kulcs volt illesztve. A háziakat — késő lévén — felverni nem akartam, visszafordultam és elmentem a Newyork kávéházba, hogy ott valakitől éjjeli szállásra pénzt kérjek. Pont Palásti-ba ütköztem, elmondtam, hogyan jártam és kértem öt koronát tőle. Megnyugtattam, hogy ezt nem tekintem törlesztésnek, ezt tartozásomnak könyvelem el és mielőtt első alkalommal találkozunk, a pénzt megadom. Adott. Azt hiszem, első ember voltam, akinek adott, — de adott. —

Járványok dühöngnek

Mindenütt fenyeget a nátház fertőzés veszélye!

Az emberek — igen gyakran — nincsennek tekintettel embertársaikra és fertőző betegségek bacillusai ellen a nátház bacillusok a szájrüregben keresztül behatolnak a szervezetbe. Ez ellen, csak egy hatásos fertőtlenítőszer nyújt védelmet. Ilyen fertőtlenítőszer a kellemes ízű Dr. Wander féle Anacot pasztilla. Hatását a szájból felolvasás közben fejti ki. A legmegbízhatóbb szer a nátház elleni harcban és mindennemű hűléses megbetegedés esetében. Egy kísérlet meggyőző! A Dr. Wander féle Anacot pasztilla 45 leiert minden gyógyszerárban és drogériában kapható.

Azután három nap felt el. Egy reggel, ahogyan az irodába mentem, akkori direktorom, Szilágyi Károly hívat. Kedves, jóindulatu ur volt ez a Szilágyi, de ahogy beléptem, láttam, hogy baj van, mert egy egészen más emert találtam.

— Kedves barátom — mondotta — magával türethetetlen a helyzet, egyik fizetési letiltást követi a másik, már Elinburgh, a központ is érdeklődött, hogy micsoda ember maga, ám én mindig »talaztam« magának. De az mégis csak türethetetlen, hogy Palástit pumpolja meg egy tisztviselőm — és évek után fizessen.

Szédülés fogott el, majd magamhoz térve, felvilágosítást kértem. Igen, tegnap itt járt, panaszkodott, hogy hónapok előtt adott magának öt koronát és nem bírja megkapni többé. Én visszadtam szegénynek az öt koronáját.

Persze furta a komizás az oldalamat, alig vártam, hogy találkozzunk. Végül összeakadtunk.

— Nana, csak ne vágj úgy fel — szólt — mit kiabálsz, mit lamentálsz? Egyszerűen arra felelj: milyen nap volt az, amikor én Szilágyinál voltam?

— Milyen? Mit tudom én?

— Na majd én megmondom neked! Csütörtök!

— Lóverseny-nap és ilyenkor senkit sem kimélnünk.

(Folytatása vasárnapi számunkban.)

Elefogytiglani börtön

— 6 ezer leies tartozásért

Egy különös amerikai válóper története

Newyork, február 17.

Talán hihetetlenül hangzik, hogy ilyesmi megtörténhetett valahol. Mégis megtörtént. Még pedig a newyorki felsőbb bíróság közreműködésével. Az igaz azonban, hogy az ítélet nem életfogytiglani börtönre szült, de végeredményben mégis életfogytig tartott a börtönbüntetés. Rimsky Igor orosz menekültet, amerikai állampolgárt mindössze három hónapra ítélte el a bíróság 6 ezer lei tartozás meg nem fizetése miatt, mégis tizenegy esztendő töltött egyfolytában a börtönben és végül a halál váltotta meg a szenvedéstől, de ha a halál nem tett volna pontot az esetre, Rimsky még ma is a börtön foglya volna.

Ugy kezdődött a történet, hogy Rimsky Igor orosz menekült jó husz évvel ezelőtt érkezett meg Newyorkba. Szükség keresményéből is tudott félretenni. Így kilenc év alatt kerekén ezer dollárja volt már, mikor megismerkedett egy menekült németországi lánnyal, aki bár pontosan feleannyi idős volt, mint az ötvenéves Igor, feleségül ment hozzá. A házasság azonban nem volt boldog. Az ezer dollár nagyon hamar elszűnt. Hat hónap után a feleség válóperrel indított. Igornak nem volt annyi pénze sem, hogy ügyvédet fogadjon, nem is tudott jól angolul, egyszerűen csak azon vette észre magát, hogy már nincs felesége, de az elvált asszonyának köteles hetenként 480 leit fizetni tartásdíj címén. Igor nem tudott fizetni. Három hónap múltán

már alkalmi munkát sem kapott és kénytelen volt koldulva járni az utcákat. Ekkor előállították a bíróságra és közölték vele, hogy a felesége újabb pert indított ellene, ezúttal a büntető hatóság előtt, mert három hónap óta nem fizette a tartásdíjat. Szegény Igor ismét nem tudott ügyvédet szerezni, aki eligazította volna az amerikai büntető perek rengeteg formasága és különlegessége között, végül csak annyit értett az egészből, hogy három hónapi börtönre ítélték a 6 ezer leies hátralék miatt. Csendes megadással szenvedte el a börtönbüntetést, de amikor három hónap múlva kilépett a börtön kapuján, durva kezek ragadták meg, s mielőtt tiltakozhatott volna, újra ott állt a bíróság előtt. Megmagyarázták neki, hogy a felesége újra pert adott be ellene, mert három hónapig nem fizette a tartásdíjat, Igor igyekezett megmagyarázni, hogy ő ezt a kilógást három hónapot a börtön mélyén töltötte, az ellenfél ügyvédje azonban kitűnően ismerte a törvényszakaszokat, végül a bíróság ismét büntősnek mondtotta ki és megint ott űlt a börtönben, újabb három hónapi büntetés kitöltésére. Három hónap múlva megismétlődött a jelenet, a börtönből elengedték, de nyomban lefogták és vitték a bíróság elé, amely nem tehetett mást, mint az előírás szerint ítékezett és újabb három hónapot varrtak a nyakába. Így ment ez egy évig, két évig, évekig és talán ma is tartana, ha közben tizenegyévi raboskodás után Igor meg nem hal. Így lett a 6 ezer leies tartozásból életfogytiglani börtön.

Gyönyörű vizondolást, vasondolást, minden színben hajfestést a legutánabban a

„Gizi szalonban“

készítenek

Olcsó bérlet rendszer.

„RÉVÉSZ GIZI“ MANICÜRSZALONJA

Bulv. Reg. Ferdinand 7-a I. em.

Apróhirdetések

Egy szó ára 2 lei, legkisebb apróhirdetés 20 lei. — Előfizetők kedvezményt kapnak. Szélességkedvezmény szigorúan 10 szög érvényes.

A cipésziparos urakat felhívom,

szíveskedjenek egy nélkülözhetetlen szerszám bemutatása végett felkeresni.

Tisztelettel

Stern József

VASKERESKEDŐ

ORADEA, Piața M. Viteazul 2.
TELEFON: 8-92.

Lakás

Elegáns butorozott szoba, fürdőszoba használatra kiadó. Str. Saguna 19. 6517

Három, 4, 5 szobás modern lakásokat kiadunk májusra. Avram Iancu 11. 6552

FRIEDMANN

ékszerkészítő és drágakő foglaltó. Tökéletes kivitelben, előnyös árakban árusít és rendezésre készít, átalakít mindenféle ékszert és drágakő foglaltat, valamint javítások. **Parcul Traian 1**

Aranyat magas árban vesznek

Egy 20 méter hosszú, 5 méter széles világos l-ső emeleti helyiség, május 1-re kiadó. Bármilyen célra olcsón. Str. Nic. Iorga 6. Értekezni Herbst ékszerésznél. Regele Ferdinand 6. 44

Fűtőház 2 és 3 szobás modern komfortos lakás teljesen újrafestve azonnal vagy május 1-re kiadó. Bul. Regele Ferdinand 43. 6493

Kétszobás komfortos lakás, valamint a Crisra nyíló világos szuterin lakás kiadó. Str. Avram Iancu 4-a. 6583

Üzlethelyiség Regele Ferd. 22. sz. alatt egy kirakatos külön mellékhelyiséges üzlet azonnal is kiadó. Cím: házimesternél. 700

Május 1-re 3 szobás modern lakás olcsón kiadó. Értekezni lehet Herbst ékszerésznél. 44

Egy szoba, konyha, speiz azonnal kiadó. Cuza Voda 52. 6616

Kétszobás, előszobás lakás május 1-re kiadó. Cím: dr. Markovits, Piața Unirii 5. 6618

Egy szoba alkovval, konyha, kamara, villany, vízvezeték kiadó azonnal. Str. Moldova 37. 6623

Amerikai ruhacsere! Prima gyapjú

szövetet adok

használt öltönyért, kabátért. Bárkinél magasabbra értékelem használt ruhát. Hívásra jövök, kötelezettség nélkül.

Irjon ORADEA: CASUȚA POSTALA (Postafiók) 67.

Kiadó kétszobás, parkettes udvari lakás azonnal vagy májusra. Str. Nicolae Iorga 29. árdekloni: Korda, Str. Tache Ionescu 11. 6601

Kétszobás, konyhas szép lakás május 1-re kiadó. Tache Ionescu 31. II. udvar. 6610

Kiadó Str. Ciorogariu 40. Magánházban, háromszobás, fürdőszobás lakás. Bővebbet Blănăria Parijana, Regele Ferdinand 6. 6615

3 szobás hallos modern lakás, (magánház) hideg-melegvízzel május 1-re kiadó. Értekezni Str. Alexandri 24. 6486

LEVELEZÉS

Endejeen hűvőre kézzelkötött gyermekruhamodelt, ágykabátot, újdívat horgolt gallert, kesztyűt, tirol kosztumot Bodánánál, Avram Iancu 16. Vegytisztító és kézimunkaüzlet. 6625

Gyomorégés, gyomorsav túlfűtött, emésztési zavarok, epebájlallos, biztos hatású a Magotin gyomorpor. Lerakat: Csanda gyógygyógy. 6475

Állást nyerek

Garanciaképes incassáns keresek azonnal. Cimeket, Megbízható jellegre a kiadóra.

Egy itelligens jó megjelenésű nő helyi úgynöknek felvesz Hersch Telefon 732. 6606

Mindenes főzőnő felvétetik azonnal. Str. Cosbuc 15. 6700

Jó bizonyítvánnyal, megbízható minden felvétetik fogorvosi rendelőbe. Str. Nicolae Iorga 5. 6611

Jó házból való fiú, férfiszabó tanulónak azonnal felvétetik. Ohlmacher, Str. Saguna 9. 6627

Mindenes szobaleány, jó bizonyítvánnyal eljére felvétetik Dr. Weisz, Str. Nicolae Iorga 17. 6628

Mindenes főzőnő azonnal felvétetik. Alea Gojdu 7.

Önálló varrólányokat felvesz. Schwartz szalon, Parcul Traian 1. 6617

ADÁS-VÉTEL

Szőnyegszövéshöz, zsákszőnyeghez különböző fonalak legolcsóbban Marcius szőnyegszövedőben. Avram Iancu 11. Postával szemben. 6512

Magas árban vesznek használt férfi ruhákat. Meghívásra házhoz megyek és azoktól, akik házhoz járnak szövetmaradékokért cserélik azokat is megveszem a ruhákat. Str. Nic. Iorga 19. 5854

Magánház 3 szoba, fürdőszoba, parkirozott udvar, belvárosban eladó. Cím a kiadóban.

Eladó házak, kisebb nagyobb magán- és bérházak, földek, szőlők, telkek nagyon jó helyeken 40 ezer leitől 400 ezer leig. **Tache Ionescu 21. Telefon 138.** 25

Üzletberendezés, stélátszik, deszkák, üvegfal alványok eladó Cím a kiadóban. 6603

Eladó egy városi bunda, nutria bélsővel, perzsa gallerral. Ciupa szűcs, Vlahuța 1. 6624

Alig használt komplett diófaló olcsón eladó. Str. Odobescu 1. 6613

Palestinában Cur-Salom városi telkemből egy parcellát eladok. Cím a kiadóban. 6626

Sürgösen, olcsón eladó komplett kemény fehér háló, 3x4 szőnyeg, alótörök, 4 ajtószőnyeg, iratszék, álló íróasztalok 1-5 mtr. bádóg cégtáblák, talpaprés stb. Str. Moldova 14. 6622

FEHÉR

VIZVEZETÉKSZERELŐ

TELEFONSZÁM: 8-22

BULEV. REG. FERD

10.

2 poltáros szekrény, egy éjjeli szekrény, ágy és ebédlőasztal olcsón eladó. Cím a kiadóban. 907

Maradékok, egész kabát, kosztüm és öltönyre, barchetek, vásznak, újonnan érkeztek. Pável-utca 27. 11-5

Kelati perzsaszőnyeget minden méretben vesznek. Cimeket a kiadóba kérek. 6000

Gyönyörű mintájú belföldi perzsaszőnyegek kaphatók. Str. Miron Pompiliu 1. Kapuval szemben. 7000

Eladó masszív épült ház jó utcában egy háromszobás fürdőszobás lakással és két komplett egy szoba-konyhas lakással. Cím a kiadóban.

Magas árért vesznek aranyat, ezüstöt, briliánsot

HERBST
ékszeráruház
REGELE FERDINAND 3

Calea Victoriei üzlet céljaira alkalmas sarokház, eladó. General Berthelot utcában gyártelepnek alkalmas földszintes bérház, melyben jelenleg is műhelyek, istállók vannak, 400.000 leiert eladó. Továbbá eladó újvárosi emeletes bérház, modern parkettás lakásokkal, netto 10 százalékos jövedelemmel. **Jelzőlámpák** és helyi helyi házakra kaphatók. Házulajdonosok Bankja, ingatlan forgalmi osztálya. Információ kapható dr. Váradi Ödön, Parcul Traian 12. (Törvényszék mellett). 6453

Perzsaszőnyegek és hozzávaló fonalat legolcsóbb árban

Csekő Testvérek

Boccaro

szőnyegszövedőjében

Str. Alexandri 50

Íróasztal, lehet hordozható is, megvételre keresek. Calea Victoriei 1. Dr. Sály.

Eladó szép diófa komót (íróasztalos) Str. Miron Pompiliu 1. kapu alatt balra.

Tégla és egyéb építkezési anyagokért, bádóg és szerelő munkát vállalkoz. Rappaport, Vlahuța 42. 6529

Eladó egy üzlet sürgösen 100 ezer leiert a központban, biztos megvételre nyújt. Tománé, Tache Ionescu 21. Telefon 138. 25-ös

Román ruha eladó. Al-xandrii 56. Grün. 6614

Kerékpárt, jó állapotban sürgösen megvételre keresek. Cím a kiadóhivatalban. 607

Méhszalád kaptárok és teljes felszerelés eladó. Str. Sto. Josif 25. 6619

Gyermekágy, kifogástalan állapotban, matraccal együtt eladó. György, Str. Saguna 9. 6621

KÜLÖNFÉLE

Lakótársat keresek, ugyanott butorozott szoba kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 6620

Elvesztett a Heyman moziban, hétfőn este egy fekete pettyes muszlin sál. Megtaláló jutalom ellében adja a be Napló kiadóhivatalába. 6700

Parimara [kóser] hordóskaposzt és vizes uorka, füvekenként ismét kapható. Szilva 9 leitől. Salamon H. fűszeres. Ullmann-palota, P. M. Viteazul 11. 6489

E. FAIVRE a Poitiers egyetem klinikai tanára

HÉRARD tanár, az Orvostudományi Akadémia v. elnöke.

LANCEREAUX, az Orvostudományi Akadémia v. elnöke.

LEGEROT, az Orvostudományi Akadémia v. elnöke.

KIVÁLÓ ORVOSTANÁRC

a köszvényeseknek időnkénti toxinmentesítő gyógykezelés

ajánlanak

URODONAL

Használandó erre a célra, minden évszakváltozáskor, mivel:

1. TELEN

2. TAVASSZAL

3. A NYÁRI HONAPOK IDEJÉN

4. OSSZEL

Az URODONAL megőrzi az ifjúságot, megvédi az egészséget, meggyógyítja a rheumát, a köszvényt, megakadályozza az elhízást az érelmeszesedést és megelőzi az uremiát.

CHATELAIN-GYÁRTMÁNY
Használja teljes bizalommal

Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban

Olcsó társasutazásunk Bucurestibe

Teljes kényelem biztosítva

Az elmúlt héten indult utunk ötödik bucurestii társasutazásunk, amelynek résztvevői a legnagyobb elragadtatással hangján nyilatkoztak társasutazásunk által nyújtott kényelemtől és annak elsőrendű rendezéséről.

Minden hétfő délután indítjuk bucurestii társasutazásainkat, mely mindenkor kedd reggel érkezik a fővárosba. Visszatérülés Bucurestiből csütörtök este 10 óra 10 perckor úgy, hogy utasainknak teljes három nap áll rendelkezésükre ügyeik elintézésére céljából. Ha azonban utasaink valamelyike nem tudná dolgait Bucurestiben ezen három nap alatt elintézni, úgy ottmaradhat a következő hét csütörtök estig is így a következő utazásunkkal tér vissza.

Közljük még azt is, hogy a társasutazásainkon résztvevő utasoknak joguk van a harmadik osztályú jegy alapján második osztályú hálókocsi jegy megváltására is.

Az utazás díja oda-vissza 1050 lei, mely jelentékeny megtakarítást jelent a vasút hivatalos tarifájával szemben. Jelentkezni lehet a CENTROPA utazási irodában.

zasi iroda oradeai képviselőjénél, a NAPLO kiadóhivatalában, Str. Regele Carol 9. szám, Telefon 21.

Rádió-Műsor

Csütörtök, február 18.

Bucuresti, 7.30 A reggeli műsor közvetítése. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthírek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 A Sicceanu zenekar hangversenyének közvetítése. 20.29 Híres énekesek gramofonlemezei. 21.15 A filharmónikus hangversenye az Athenaeumból. Utána Gramofonlemez. Majd: Hírek németül és franciául.

Budapest 1. 7.45 Torna. Utána: Gramofon 8.20 Etrend 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat 13 Déli harangszó. 13.05 A rádió szalozenekara. 14.30 Enek. 15 Enek. 17.15 Háztartási előadás. 18 Gazdáknak 18.30 A Vakok Enekkara. 19 Előadás. 19.30 Jazz. 20.20 Ahol a leg-erősebb acél is elszakad. 21.10 A bécsi rádió hangversenye. 23.10 Hírek. 23.30 Cigányzene. 23.45 Előadás. 24 Hanglemez. 1.05 Hírek.

Regele Ferdinand ucai üzletében márkás porcellán, kristály és faeacek között

schlosser

schlosser mozaik festésű művész v. a. Deutsch K. I. R. T. porcellánárúház.